

Dichten datalek en
verhogen volwassenheidsniveau
provincie Zuid-Holland

Voortgangsrapportage #7
17 juni 2026

* Gearceerde getallen worden geactualiseerd op moment van verzending
naar de Autoriteit Persoonsgegevens.

Inhoudsopgave

1 Inleiding	3
2. Rapportage spoor 2: Verhogen privacyvolwassenheidsniveau	5
2.1 Inleiding	5
2.2 Besturing & Borging (B)	5
2.3 Uitvoering & Naleving (U).....	5
2.4 Controle & Toezicht (K)	7
3. De volgende fase.....	8
3.1 Besturing & Borging.....	8
3.2 Uitvoering & Naleving.....	8
3.3 Controle & Toezicht	8
4. Borging en continuïteit.....	9

1 Inleiding

In het kader van het geïntensiveerde toezicht van de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) beschrijft deze voortgangsrapportage, de zevende sinds de start van het traject, de voortgang van provincie Zuid-Holland in de periode van 16 december 2025 tot en met 17 juni 2026 ten aanzien van het verhogen van het privacyvolwassenheidsniveau en het structureel borgen van privacy binnen de organisatie. Deze rapportage sluit aan op de zesde voortgangsrapportage van 16 december 2025. In de vorige rapportage is aangegeven dat het spoor gericht op het dichten van het datalek was afgerond en dat de focus volledig is verschoven naar het verhogen van het privacyvolwassenheidsniveau (spoor 2).

In deze rapportageperiode heeft de provincie verdere stappen gezet in de overgang van een projectmatige aanpak naar structurele borging van privacy binnen de lijnorganisatie. De afgelopen maanden stonden in het teken van het consolideren van de resultaten die in 2025 zijn bereikt en het verder inbedden van privacy in beleid, processen, systemen en gedrag. Daarbij is nadrukkelijk ingezet op het versterken van eigenaarschap binnen de organisatie, het implementeren van nieuwe governance-afspraken en het vergroten van de beheersbaarheid en controleerbaarheid van privacyprocessen.

In deze rapportage wordt ingegaan op de voortgang die is gerealiseerd op de volgende onderdelen:

- de vaststelling en implementatie van de privacygovernance en het incident- en datalekkenbeleid;
- de verdere professionalisering van het privacyteam en de overgang naar een meer structurele inrichting van de privacyfunctie;
- de afronding en kwaliteitsverbetering van DPIA's;
- de verdere actualisatie en borging van het verwerkingsregister;
- de opvolging van privacymaatregelen en de versterking van monitoring en control;
- de uitvoering van een CIP-selfassessment en een interne audit, die hebben bijgedragen aan een scherper inzicht in de huidige volwassenheid van de organisatie en hebben geleid tot aanvullende verbetermaatregelen binnen het implementatie- en borgingsplan;
- de verdere ontwikkeling van bewustwording en opleiding binnen de organisatie.

De resultaten van deze rapportageperiode laten zien dat de provincie de fase van het wegwerken van achterstanden grotendeels heeft afgerond en zich steeds nadrukkelijker richt op duurzame borging van privacy binnen de organisatie. Tegelijkertijd wordt onderkend dat het bereiken van privacyvolwassenheidsniveau 3 vraagt om verdere implementatie, monitoring en verankering van de ingezette verbeteringen binnen de reguliere bedrijfsvoering.

Governance, processen en werkwijzen zijn inmiddels ingericht en worden stapsgewijs binnen de organisatie geïmplementeerd. Daarbij verschuift de aandacht van een centraal aangestuurde verbeter- en crisisaanpak naar een meer decentrale en structurele inbedding binnen de lijnorganisatie. Verantwoordelijkheden worden steeds nadrukkelijker belegd bij management, proceseigenaren en de verschillende organisatieonderdelen, ondersteund door het privacyteam. Deze ontwikkeling sluit aan bij het gesprek van begin mei hebben plaatsgevonden tussen de Autoriteit Persoonsgegevens, de verantwoordelijk gedeputeerde en de provincie. Daarbij is

stilgestaan bij de behaalde resultaten, de verdere ontwikkeling van het privacyvolwassenheidsniveau en de wijze waarop de ingezette verbeteringen duurzaam worden geborgd binnen de organisatie. In dat gesprek is nadrukkelijk aandacht besteed aan het structureel beleggen van verantwoordelijkheden in de lijnorganisatie, de overgang van een centrale verbeteraanpak naar een meer decentrale en blijvende inrichting en de borging van kennis en expertise binnen de eigen organisatie.

Daarnaast wordt actief gewerkt aan de interne borging van kennis, werkwijzen en verantwoordelijkheden. De gefaseerde afbouw van externe ondersteuning wordt benut om kennis over te dragen, standaarden verder te ontwikkelen en uniforme werkwijzen duurzaam binnen de organisatie te verankeren.

De provincie richt zich daarbij primair op de domeinen en processen met de grootste privacyrisico's. Voor deze onderdelen wordt gestuurd op het realiseren van privacyvolwassenheidsniveau 3 eind 2026. Voor de organisatie als geheel wordt verwacht dat dit niveau in 2027 wordt bereikt.

2. Rapportage spoor 2: Verhogen privacyvolwassenheidsniveau

2.1 Inleiding

In de afgelopen rapportageperiode is verder gewerkt aan het verhogen van het privacyvolwassenheidsniveau van de provincie Zuid-Holland. Waar in eerdere fases de nadruk lag op het wegwerken van achterstanden, verschuift de aandacht steeds meer naar structurele borging binnen de organisatie.

De voortgang wordt in deze rapportage beschreven aan de hand van de drie volwassenheidsdomeinen van het CIP-model:

- Besturing & Borging (B);
- Uitvoering & Naleving (U);
- Controle & Toezicht (K).

Deze volwassenheidsdomeinen vormen gezamenlijk de basis voor de verdere groei naar privacyvolwassenheidsniveau 3.

2.2 Besturing & Borging (B)

In de afgelopen periode zijn verdere stappen gezet in het structureel borgen van privacy binnen de organisatie.

Belangrijkste ontwikkelingen:

- verdere implementatie van het privacygovernancebeleid en het incident- en datalekkenbeleid;
- versterking van eigenaarschap binnen de lijnorganisatie;
- introductie van een domeingerichte werkwijze waarbij privacy officers structureel samenwerken met organisatieonderdelen;
- verdere professionalisering van het privacyteam en de samenwerking met informatieveiligheid;
- opname van aanvullende verbetermaatregelen in het implementatie- en borgingsplan op basis van de uitgevoerde volwassenheidsmetingen.

2.3 Uitvoering & Naleving (U)

In de afgelopen periode is verdere voortgang gerealiseerd in de uitvoering van privacyprocessen en het voldoen aan de vereisten van de AVG.

DPIA's

In de zesde voortgangsrapportage is aangegeven dat van de twintig DPIA's die met prioriteit werden uitgevoerd, 66% gereed was. Daarnaast is toegelicht dat het proces rondom DPIA's was aangescherpt door standaardisering van werkwijzen, intensievere samenwerking met de Functionaris Gegevensbescherming (FG) en het verbeteren van de risicoclassificatie.

De verwachting was destijds dat de prioritaire DPIA's uiterlijk eind februari 2026 zouden zijn afgerond. In de afgelopen periode is deze aanpak voortgezet. Naast het afronden van DPIA's is nadrukkelijk aandacht besteed aan de kwaliteit van de uitgevoerde analyses en de opvolging van de

daaruit voortvloeiende maatregelen. Hierdoor zijn risico's beter inzichtelijk gemaakt en kunnen verbetermaatregelen gericht worden opgevolgd.

De huidige stand van zaken is als volgt:

- 17 DPIA's zijn afgerond en goedgekeurd door de FG
- 3 DPIA's bevinden zich in de afrondende fase, implementatie van maatregelen vraagt iets meer tijd;

Hoewel enkele DPIA's meer tijd hebben gevraagd dan vooraf voorzien vanwege hun complexiteit en de benodigde afstemming met betrokken organisatieonderdelen, is de provincie tevreden over de gerealiseerde voortgang. Tegelijkertijd is de werkwijze rondom DPIA's verder verbeterd en gestandaardiseerd, waardoor deze beter uitvoerbaar, beheersbaar en toekomstbestendig is geworden. De focus verschuift in de komende periode van het uitvoeren van DPIA's naar het aantoonbaar implementeren en monitoren van de geïdentificeerde maatregelen.

Verwerkingsregister

In de zesde voortgangsrapportage is aangegeven dat 268 verwerkingen in beeld waren en dat het verwerkingsregister voor circa 83% was gevuld. Daarbij is toegelicht dat gekozen was voor een meer procesgerichte benadering, waarbij aansluiting werd gezocht bij de provinciale processenstructuur. Tevens is aangekondigd dat het register verder zou worden vereenvoudigd en dat de focus zou verschuiven naar kwaliteit, beheer en eigenaarschap.

In de afgelopen periode zijn de geregistreerde verwerkingen verder geanalyseerd, gevalideerd en waar mogelijk samengevoegd. Hierdoor is een beter beheersbaar en toekomstbestendig register ontstaan.

De oorspronkelijke verzameling van bijna 300 verwerkingen is teruggebracht naar 152 logisch gegroepeerde verwerkingen. Deze verwerkingen zijn inmiddels afgerond.

Het verwerkingsregister wordt inmiddels actief gebruikt voor:

- compliance-sturing;
- ondersteuning van DPIA-uitvoering;
- monitoring van processen;
- interne controle;
- verificatie van eigenaarschap en verantwoordelijkheden.

Hiermee is het register uitgegroeid van een registratiemiddel naar een belangrijk instrument voor sturing en beheersing. De komende periode staat in het teken van verdere overdracht van het beheer aan de lijnorganisatie en het structureel borgen van actualiteit en volledigheid.

Verwerkingsovereenkomsten

In de zesde voortgangsrapportage is aangegeven dat eerst prioriteit werd gegeven aan het vullen van het verwerkingsregister. Daarbij is expliciet benoemd dat bij diverse verwerkingen nog verwerkingsovereenkomsten ontbraken of dat bestaande overeenkomsten op een later moment inhoudelijk zouden worden beoordeeld.

Nu het verwerkingsregister grotendeels op orde is, ontstaat een vollediger beeld van de verwerkingsovereenkomsten die noodzakelijk zijn om aan de vereisten van de AVG te voldoen.

Op basis van de geregistreerde verwerkingen wordt verwacht dat circa 71 verwerkingsovereenkomsten noodzakelijk zijn. Van ruim 70% van deze overeenkomsten is een

overeenkomst aanwezig, waarbij de kwaliteit en actualiteit onderling verschillen. Op dit moment ontbreken nog 19 verwerkingsovereenkomsten.

De provincie heeft ervoor gekozen om eerst inzicht en overzicht te creëren in de verwerkingen en vervolgens de kwaliteit en volledigheid van de verwerkingsovereenkomsten systematisch te verbeteren. Deze aanpak maakt het mogelijk om gericht te sturen op de grootste risico's en om overeenkomsten in samenhang met de betreffende verwerking te beoordelen.

De komende periode wordt ingezet op het aanvullen van ontbrekende overeenkomsten en het actualiseren van bestaande overeenkomsten, zodat deze aantoonbaar voldoen aan de vereisten van de AVG.

Bewustwording en opleiding

De verplichte e-learning privacy en informatieveiligheid is verder uitgerold binnen de organisatie.

Voortgang per module:

- Module 1: 92% afgerond;
- Module 2: 85% afgerond;
- Module 3: 46% (is nog actief en wordt per 1 juli 2026 afgerond)

In de afgelopen periode is actief gewerkt aan de structurele inbedding van deze eerste verplichte opleiding. De e-learning is opgenomen in het onboardingproces, ondersteund door brede interne communicatie en actieve opvolging. Daarnaast wordt de opleiding verrijkt met praktijkvoorbeelden en casuïstiek uit de eigen organisatie, zodat deze beter aansluit op de dagelijkse werkomgeving en bijdraagt aan duurzaam privacy- en informatieveiligheidsbewustzijn.

2.4 Controle & Toezicht (K)

In de afgelopen periode is de aandacht verder verschoven naar het aantoonbaar functioneren van privacymaatregelen.

Belangrijkste ontwikkelingen:

- verdere versterking van monitoring en opvolging van privacymaatregelen;
- uitvoering van een CIP-selfassessment om inzicht te verkrijgen in de huidige volwassenheid van de organisatie;
- uitvoering van een interne audit op de inrichting en werking van de privacyorganisatie;
- identificatie van aanvullende verbeterpunten op het gebied van eigenaarschap, monitoring, rapportage, control en borging.

Het CIP-selfassessment en de interne audit vormen gezamenlijk een belangrijke meetlat voor de verdere groei naar privacyvolwassenheidsniveau 3. Beide instrumenten zullen periodiek worden herhaald om de voortgang te monitoren en waar nodig aanvullende verbetermaatregelen te formuleren.

3. De volgende fase

De afgelopen periode heeft in het teken gestaan van het op orde brengen van de belangrijkste randvoorwaarden voor privacybeheersing. Nu deze basis grotendeels aanwezig is, verschuift de focus in de komende periode nadrukkelijk naar het duurzaam borgen van de gerealiseerde verbeteringen binnen de organisatie.

De provincie richt zich daarbij op het verder versterken van de drie volwassenheidsdomeinen van het CIP-model: Besturing & Borging, Uitvoering & Naleving en Controle & Toezicht. Daarbij staat centraal dat privacy steeds minder afhankelijk wordt van tijdelijke verbeterinitiatieven en steeds meer onderdeel wordt van reguliere processen, verantwoordelijkheden en controles binnen de lijnorganisatie.

3.1 Besturing & Borging

In de komende periode wordt de implementatie van de privacygovernance en het incident- en datalekkenbeleid verder voortgezet. Daarbij ligt de nadruk op het versterken van eigenaarschap binnen de lijnorganisatie en het verder integreren van privacy in bestaande besluitvormings-, verander- en beheerprocessen.

Daarnaast wordt de domeingerichte werkwijze verder uitgebouwd, waarbij privacy officers structureel samenwerken met de verschillende organisatieonderdelen. Hiermee wordt privacy eerder betrokken bij ontwikkelingen binnen de organisatie en wordt de verantwoordelijkheid voor privacy verder belegd bij management en proceseigenaren.

3.2 Uitvoering & Naleving

Binnen het domein Uitvoering & Naleving ligt de focus op het afronden van de resterende DPIA's, het verder opvolgen van de uit DPIA's voortvloeiende maatregelen en het borgen van deze werkwijze binnen de organisatie.

Ook wordt ingezet op het verder actualiseren en beheren van het verwerkingsregister binnen de lijnorganisatie. De privacyorganisatie verschuift daarbij steeds meer van een uitvoerende naar een ondersteunende, adviserende en toezichhoudende rol.

Daarnaast wordt gewerkt aan het aanvullen en verbeteren van verwerkingsovereenkomsten en het verder standaardiseren van processen waarin privacy een belangrijke rol speelt, zoals inkoop, het domein Mens & Organisatie (M&O) en het afhandelen van incidenten en datalekken. De eerder gestarte domeingerichte samenwerking met M&O wordt daarbij gebruikt om privacy structureel onderdeel te maken van de dagelijkse werkzaamheden, verantwoordelijkheden en besluitvorming binnen de organisatie.

3.3 Controle & Toezicht

Binnen het domein Controle & Toezicht ligt de nadruk op het verder ontwikkelen van monitoring, rapportage en aantoonbare beheersing.

De uitkomsten van het CIP-selfassessment en de interne audit worden gebruikt om de geïdentificeerde verbetermaatregelen uit het implementatie- en borgingsplan verder uit te voeren. Hierbij wordt onder meer gewerkt aan de verdere ontwikkeling van het privacy control framework, het versterken van periodieke controles en het verder professionaliseren van managementinformatie en rapportages.

Daarnaast zullen zowel het CIP-selfassessment als interne audits periodiek worden herhaald om de voortgang richting privacyvolwassenheidsniveau 3 te monitoren en waar nodig aanvullende verbetermaatregelen te formuleren.

4. Borging en continuïteit

De komende periode staat in het teken van het verder verankeren van privacy binnen de reguliere bedrijfsvoering van de provincie. De nadruk verschuift daarbij steeds meer van het realiseren van verbeteringen naar het duurzaam borgen van verantwoordelijkheden, processen en beheersmaatregelen binnen de organisatie.

Door de verdere implementatie van de privacygovernance, de overdracht van taken en verantwoordelijkheden aan de lijnorganisatie, de versterking van monitoring en control en de periodieke uitvoering van volwassenheidsmetingen en audits, werkt de provincie aan een situatie waarin privacy niet langer afhankelijk is van tijdelijke programma's of extra inzet, maar een vanzelfsprekend onderdeel vormt van de dagelijkse sturing en uitvoering.

In lijn met de aandachtspunten die tijdens het bestuurlijk overleg met de Autoriteit Persoonsgegevens in mei zijn besproken, wordt daarbij nadrukkelijk ingezet op het structureel beleggen van verantwoordelijkheden binnen de lijnorganisatie, de overgang van een centraal aangestuurd verbeteraanpak naar een meer decentrale inrichting en de duurzame borging van kennis en expertise binnen de eigen organisatie.

Nu de grootste achterstanden grotendeels zijn weggewerkt, wordt de externe inzet stapsgewijs afgebouwd. De resterende externe capaciteit wordt gericht ingezet voor kennisoverdracht, coaching en het gezamenlijk ontwikkelen, standaardiseren en implementeren van processen en werkwijzen. Door de intensieve samenwerking tussen interne en externe medewerkers wordt toegewerkt naar een situatie waarin kennis, verantwoordelijkheden en uitvoering duurzaam binnen de eigen organisatie zijn geborgd.

Daarnaast wordt de domeingerichte aanpak verder uitgebouwd. Binnen de domeinen Mens & Organisatie (M&O) en Inkoop wordt de verdere inbedding van privacy in processen, verantwoordelijkheden en besluitvorming ter hand genomen. De ervaringen uit deze pilots worden gebruikt om een aanpak te ontwikkelen die vervolgens breder binnen de organisatie kan worden toegepast. Hiermee wordt invulling gegeven aan de verdere integratie van privacy in de dagelijkse praktijk van de verschillende organisatieonderdelen.

De provincie blijft zich richten op het realiseren van privacyvolwassenheidsniveau 3 voor de processen en organisatieonderdelen met de grootste privacyrisico's en impact. Voor deze onderdelen wordt gestuurd op realisatie eind 2026.

5. Reactie FG op voorliggende rapportage

Ik ben tevreden over de stappen die de provincie heeft gezet en over de doelen die voor de volgende fase zijn geformuleerd. Er is de voorliggende rapportageperiode grote vooruitgang geboekt. Het verwerkingsregister biedt nu een goed overzicht van de verwerkingen die binnen de provincie plaatsvinden. Uiteraard is er nog verbetering mogelijk en is het register nooit af, in de basis staat het echter goed. Ook over de geboekte vooruitgang met betrekking tot DPIA's ben ik positief. De kwaliteitstoename die ik in de vorige periode heb geconstateerd lijkt structureel van aard. De kwantiteit blijft een aandachtspunt. Op het moment van schrijven van deze reactie zijn er 12 DPIA's afgerond en door mij akkoord bevonden. Ik voorzie dat het nog een behoorlijke uitdaging wordt om het in de rapportage genoemde aantal van 17 te realiseren.

Een aandachtspunt blijft voor mij de bezetting van het privacyteam gelet op het voornemen van de provincie om de inzet van externe privacy professionals af te bouwen. Ik begrijp het streven van de provincie om in te zetten op een structurelere, vaste bezetting van het privacyteam. Ook deel ik de visie van de provincie dat de focus verschuift van het wegwerken van achterstanden naar het verder verankeren van privacy binnen de reguliere bedrijfsvoering. Om dat te kunnen bereiken is wel een stevig bezet privacyteam nodig. Ik lees in de rapportage dat externen de komende periode worden ingezet voor kennisoverdracht, coaching en verdere inbedding in processen. Ik betwijfel of dit alleen voldoende soelaas biedt. Ik adviseer de provincie om de formatie van het vaste team goed te analyseren en af te zetten tegen aard en omvang van het te verrichten werk. Ik geef de provincie in overweging om naast kennisoverdracht en coaching ook in te zetten op de werving van extra senioriteit teneinde een adequate en toekomstbestendige bezetting van het privacyteam te realiseren.

Een ander aandachtspunt dat ik heb, is het ogenschijnlijke gevoel van vrijblijvendheid dat nog altijd bij een deel van de medewerkers lijkt te bestaan over het volgen van de verplichte e-learning. Naar mijn mening zijn er procesverbeteringen noodzakelijk om te bewerkstelligen dat meer medewerkers daadwerkelijk opvolging geven aan de verplichting om de e-learning binnen de gestelde driemaands termijn af te ronden. Aan die procesverbeteringen moet prioriteit worden gegeven.

Ik ben positief over het voornemen om de voortgang te blijven monitoren middels self assessment en interne audits. Ik vind wel dat er voor 2027 een externe audit moet zijn verricht voor een onafhankelijke meting van het privacyvolwassenheidsniveau van de gehele organisatie.

Ik sluit af met een paar gedachten beschouwend van aard over de periode vanaf het moment van onder toezichtstelling tot heden. Ik denk dat het zowel voor de organisatie als voor de FG een leerzame periode is geweest. Waar de organisatie en FG zeker in het beginstadium met enige regelmaat lijnrecht tegenover elkaar stonden, denk ik dat beide, ondanks soms ogenschijnlijk verschillende belangen of invalshoeken, door respect te hebben voor elkaars rol daar een betere balans in hebben gevonden. Ik durf in elk geval nu te zeggen dat de provincie het belang van privacy serieus neemt en zich er met een groeiend aantal medewerkers voor inzet om aan de wet- en regelgeving op dit gebied te voldoen. Als bestuur, directie en het management het belang van privacy blijven uitdragen en de benodigde mensen en middelen hiervoor beschikbaar blijven stellen, heb ik er vertrouwen in dat de provincie binnen afzienbare tijd het beoogde privacyvolwassenheidsniveau bereikt. Mocht ik dat vertrouwen op enig moment verliezen, dan zal ik niet aarzelen om - als overleg niet tot een oplossing leidt – eerst intern en zo nodig extern - te escaleren.